

A Magyar Köztársaság nevében!

A Pécsi Ítéltábla Pécsett, a 2009. évi május hó 12. és június hó 30. napján megtartott nyilvános tárgyalások alapján meghozta a következő

í t é l e t e t:

A másodfokú bíróság az emberölés büntette miatt a **vádlott** ellen indult büntetőügyben a Somogy Megyei Bíróság B.260/2008/21. számú ítéletét akként változtatja meg, hogy a vádlott bűnösségét lőfegyverrel visszaélés büntetében (Btk.263/A.§ (1) bekezdés a) pontja) is megállapítja.

Kötelezi a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült 58.536 (ötvennyolcezer-ötszázharminchat) forint bűnügyi költség megfizetésére, míg 84.000 (nyolcvannégyezer) forint bűnügyi költség az állam terhéen marad.

A kiszabott szabadságvesztésbe a 2008. november 27. napjától a mai napig előzetes fogvatartásban eltöltött időt továbbmenően beszámítja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

I n d o k o l á s

A Somogy Megyei Bíróság B.260/2008/21. számú, 2008. november 27. napján kelt ítéletével a vádlottat 1 rb. erős felindulásban elkövetett emberölés büntette és 1 rb. erős felindulásban elkövetett emberölés büntettének kísérlete miatt halmazati büntetésül 7 év börtönre, mellékbüntetésül 5 év közügyektől eltiltásra ítélte. A vádlott által előzetes fogvatartásban eltöltött időt a szabadságvesztésbe beszámította. Rendelkezett a bűnjelekről és kötelezte a vádlottat az eljárás során felmerült bűnügyi költség megfizetésére, kivéve azt a költséget, mely azzal kapcsolatosan merült fel, hogy a vádlott a magyar nyelvet nem ismeri.

A megyei bíróság ítélete ellen az ügyész jelentett be fellebbezést eltérő minősítés - több emberen elkövetett emberölés büntette kísérletének és lőfegyverrel visszaélés büntettének megállapítása miatt - és a büntetés súlyosítása végett.

A vádlott és védője elsősorban felmentés, másodsorban a büntetés enyhítése érdekében fellebbezett.

A Pécsi Fellebbviteli Főügyészség átiratában és nyilvános ülésen jelen lévő képviselője útján bizonyítás felvételét, a vádlott sérülésének keletkezési mechanizmusával kapcsolatosan a szakértői vélemény kiegészítését indítványozta.

A kölcsönösen bejelentett fellebbezések alapján eljárva az ítélőtábla a Be.348.§ (1) bekezdése alapján felülbírált az elsőfokú bíróság ítéletét és az azt megelőző eljárást.

Ennek eredményeként megállapította, hogy a megyei bíróság a bizonyítási eljárást a perrendi szabályok maradéktalan betartásával, kellő alapossággal és körültekintéssel folytatta le. Az ügy helyes ténybeli és jogi megítéléséhez szükséges részleteket feltárta, ténymegállapításairól meggyőző indokolást adott. Így mindenekelőtt arról, hogy a vádlott és a **sértett1** egymásnak bizonyos részekben ellentmondó vallomásait milyen körben, milyen bizonyítékok alapján fogadta el.

A vádlottsérülésének keletkezési mechanizmusával kapcsolatosan azonban nem oldotta fel az elsőfokú bíróság dr.**szakértő1** igazságügyi orvosszakértő véleményeiben felmerült ellentmondást. A szakértőnek a nyomozás során adott szakvéleménye értelmében a vádlott bal lábán a sérülést fekvő testhelyzetben szenvedte el. Ezzel szemben a tárgyaláson úgy nyilatkozott, valószínűbb, hogy a vádlottálló helyzetben sérült meg.

Az ellentmondás feloldása érdekében a másodfokú bíróság új igazságügyi szakértőt rendelt ki. Dr.**szakértő2** szakértő megerősítette dr.**szakértő1** nyomozás során adott véleményét, mely szerint a vádlott feküdt, amikor a gépkocsi a lábán áthaladva sérüléseit okozta. Miután az elsőfokú bíróság a tényállást dr.**szakértő1** nyomozás során előterjesztett szakvéleménye alapján állapította meg, melyet dr.**szakértő2** szakvéleménye is megerősített, ezért annak megváltoztatása nem szükséges.

A másodfokú eljárásban a sértett jogi képviselője által becsatolt - Németországban készült - szakvélemény alapján felmerült annak a lehetősége, hogy a **sértett1** sérülése maradandó fogyatékoság hátrahagyásával gyógyult. A másodfokú bíróság a kérdés eldöntésére szakértőt rendelt ki. Dr.**szakértő2** szakértő véleménye szerint nem igazolható, hogy a sértett a bűncselekménnyel okozati összefüggésben maradandó fogyatékoságot, egészségkárosodást szenvedett. Erre figyelemmel megalapozott az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás a **sértett1** sérüléseivel kapcsolatosan is.

A fentiekben kifejtettekre figyelemmel az elsőfokú bíróság által megállapított tényállás alapvetően megalapozott, azt a másodfokú bíróság az iratok tartalma alapján - figyelemmel a Be.352.§ (1) bekezdés a) pontjára - mindössze az alábbiakkal egészíti ki:

A két sértett a vádbeli napon 9,30 körüli időben indult el a polgármesteri hivatal épületétől a Ranch-ra. A cselekmény elkövetése után a már sérült **sértett2** és **sértett1** 9,45 körüli időben érkeztek vissza B..... központjába (nyomozati iratok 229. oldal).

A vádlott által használt szögbelövő eszköz az ítéleti tényállásban írt módon használva lőfegyvernek minősül.

A **sértett1** a cselekmény során a szögbelövő által okozott sérülésen kívül a jobb vállán könnyebben megsérült (nyomozati iratok 587. oldal).

A fentiek szerint pontosított tényállás mentes a Be.351.§ (2) bekezdésében felsorolt megalapozatlansági hibáktól és hiányosságoktól, az a bizonyítékok okszerű mérlegelésén alapul.

A cselekmény előzményeit illetően az elsőfokú bíróság a tényállást **sértett1** és a vádlott lényegében egyező vallomása alapján állapította meg. A kihallgatott tanúk vallomásaiból aggálytalanul megállapítható, hogy a vádlott tartott a sértettektől. Ezt támasztja alá az is, hogy a vádlott megpróbálta a sértetteket félrevezetni, elkerülni a velük történő találkozást.

A bizonyítékok értékelését megnehezítette, hogy sem a vádlott, sem a cselekményt túlélő sértett vallomása nem fogadható el teljes egészében. Mindkét vallomás egyes részeit objektív bizonyítékok, illetve ténybeli következtetések és az életszerűség alapvető szabályai cáfolták.

Ilyennek kell tekinteni **sértett1** vallomásának azt a részét, mely szerint a vádlott támadt rá és **sértett2**rae. A vádlott kifejezetten tartott a sértettektől, félelméről több tanú is beszámolt. Ezért kívánta elkerülni a velük való találkozást. A vádlott és **sértett2** közti testalkati, súlybeli különbség pedig valószínűtlenné teszi azt, hogy a vádlott volt a támadó.

Ugyanakkor a vádlott sérüléseiről készült látlelet cáfolja a vádlottvallomásának azt a részét, amelyben azt állította, hogy a sértett súlyosan bántalmazta őt, 15-20 alkalommal megütötte. Ilyen mértékű bántalmazásnak mindenképpen külsérelmi nyomokat kell hagynia, amit a vádlottat vizsgáló orvosoknak észlelni és rögzíteni kellett volna.

A szakértői véleményekre és a tárgyi bizonyítékokra alapítva okkal következtetett az elsőfokú bíróság arra, hogy a vádlott a sértettek gépkocsija mellett állva, felülről lefelé lőtt be az autóba.

A helyesen megállapított tényállás alapján az elsőfokú bíróság alappal következtetett a vádlott bűnösségére, élet elleni cselekményét is a büntető anyagi jogszabályoknak megfelelően értékelte.

Kellő alapossggal és körültekintéssel vizsgálta az elsőfokú bíróság, hogy a vádlott jogos védelmi helyzetben volt-e a cselekmény elkövetésekor. Az irányadó tényállás szerint a sértettek már a kocsiban ültek, távozni készültek, amikor a vádlott az utastérbe lőtt. Ennek alapján fel sem merülhet, hogy a sértettek újabb jogtalan támadást intéztek a vádlott ellen, vagy ennek közvetlen veszélye fenyegetett volna. A helyszíni szemle adatai, a vádlott és a **sértett1** vallomásának mérlegelése során kizárta az elsőfokú bíróság azt a lehetőséget, hogy **sértett2** szándékosan ütötte el gépkocsijával a vádlottat. Kizárta így annak a lehetőségét is, hogy a vádlott jogos védelmi helyzete akkor is fennállt, amikor a sértettek a gépkocsijukba ültek.

A vádlott cselekményének értékelésénél alapvetően abból kell kiindulni, hogy félt a sértettektől. Már a vádbeli napot megelőző találkozás során is feszült hangulatban tárgyaltak. **sértett1** kilátásba helyezte, hogy a vádlottat akár erőszakkal is eltávolítják a farmról. A vádlott által méltánytalannak tekintett követelés, a sértettek fenyegető fellépése vádlottat indulatossá, feszültté tette.

2007. június 26-án reggel a sértettek megjelenése a farmon a vádlott felfokozott érzelmeit váltotta ki. A sértettekkel történt veszekedés, majd dulakodás ezt a feszült érzelmi állapotot tovább erősítette. Amikor a sértettek autója áthajtott a vádlott lábán ez a feszültség olyannyira elhatalmasodott, a vádlotttudata olyan mértékben beszűkült, hogy a vádlott a szokásos megfontolásra, cselekményének és következményeinek átgondolására képtelenné vált. A vádlott aktuális pszichés állapotát helyesen ismerte fel az elsőfokú bíróság.

A vádlott indulatának fellobbbanása, tudatának beszűkülése tehát ahhoz az eseményhez köthető, hogy a sértettek gépkocsija a lábán áthajtott. Ezért nincs jelentősége annak, hogy ezt megelőzően cselekményében felismerhetők voltak a megfontolásra, átgondolásra utaló momentumok. A vádlott cselekményének megítélésénél tehát nincs jelentősége annak, hogy a vádlott a szögbelövésre használatos eszközt már a sértettek megérkezése előtt előkészítette, megtöltötte. Az eszközt nem használta sem a sértettek megérkezésekor, sem akkor, amikor **sértett2**vel dulakodott és a sértett a nyakához tartott késsel fenyegette.

Erre figyelemmel törvényesen minősítette az elsőfokú bíróság a vádlott által elkövetett cselekményt 2 rb. erős felindulásban elkövetett emberölés bűntettének, melyből 1 rb. kísérleti szakban maradt.

Helyesen állapította meg a megyei bíróság, hogy a vádlott szándéka mindkét sértett életének kioltására kiterjedt. Amint arra megalapozottan utalt, a vádlott tisztában volt a cselekmény elkövetésekor használt eszköz tulajdonságaival, erejével. A lövés irányából - figyelemmel arra, hogy a sértettek a gépkocsiban a két első ülésen ültek - arra lehet következtetni, a vádlottnak számítania kellett arra, hogy szögbelövőből kilőtt 6 cm hosszú szög mindkét sértett életét kiolthatja. Így nem hivatkozhat eredményesen a védelem arra, hogy a **sértett1** esetében a vádlott gondatlanságból okozta a sérülést.

Téves jogi álláspontra helyezkedett az elsőfokú bíróság, amikor azt állapította meg, hogy a cselekmény elkövetéséhez használt szögbelövő nem lőfegyver. A vádlott tulajdonában álló szögbelövő csőtorkolati energiája - a vádbeli eseménykor használt 7 gramm tömegű szög és töltény mellett - 961,02 J volt. Ez az érték sokszorosan meghaladja a lőfegyverekről és lőszerekről szóló 2004. évi XXIV. tv. (a továbbiakban: törvény) 2.§ 16. pontjában meghatározott értéket, ami a lőfegyvernek történő minősítés egyik alapkritériuma.

A törvény szerint lőfegyver: a tűzfegyver, valamint az a légfegyver, amelyből 7,5 joule-nál nagyobb csőtorkolati energiájú, szilárd anyagú lövedék lőhető ki. A törvény 2.§ 29. pontja szerint *tűzfegyver*: olyan, a törvény *mellékletének* „A”, „B”, „C” vagy „D” kategóriájában meghatározott eszköz, amelyből a kiterjedő forró gáz tolóereje által meghajtott szilárd anyagú lövedék lőhető ki, kivéve, ha a *b)* pont szerint ipari vagy műszaki célokra tervezték, feltéve, hogy erre a célra használják. A vádlott által használt TORNADO típusú szögbelövő a fenti feltételeknek megfelel. A szögbelövő, mint ipari célra tervezett eszköz, egészen addig nem minősül lőfegyvernek, és tartásához, megszerzéséhez nem kell engedély, amíg ilyen célra használják. Abban a pillanatban azonban, amikor a szögbelövőt a vádlott a sértettek ellen fordította megszűnt az eszköznek a törvény 2.§ 29/b. pontjában meghatározott kivételes jellege.

A szögbelövő tehát az ítéleti tényállásban meghatározott módon - emberi élet kioltására -használva lőfegyvernek minősül. Ezért a másodfokú bíróság - a fellebbviteli főügyészség indítványának megfelelően - a vádlott bűnösségét 1 rb. a Btk.263/A.§ (1) bekezdés a) pontjába ütköző lőfegyverrel visszaélés bűntettében is megállapította.

A büntetés kiszabását meghatározó körülményeket az elsőfokú bíróság helyesen tárta fel és súlyuknak megfelelően értékelte. A minősítés megváltoztatására tekintettel azonban a bűnösségi körülményeket a másodfokú bíróságnak újra kellett értékelni. Kisebb súllyal, de a vádlott terhére értékelte a másodfokú bíróság azt a körülményt, hogy bűnösségét lőfegyverrel visszaélés bűntettében is megállapította. E körülménynek azért nincs nagy jelentősége, mert a szögbelövőt - egészen addig a pillanatig, míg a sértettek ellen nem fordította - legálisan tartotta birtokában a vádlott. A fent már kifejtettek szerint a szögbelövő csak a használat módja miatt minősül lőfegyvernek, attól a pillanattól, amikor élet elleni bűncselekmények elkövetési eszközévé válik.

Az elsőfokú bíróság által kiszabott szabadságvesztés-büntetés arányban áll a vádlott terhére megállapított cselekmények tárgyi súlyával. Az alkalmazott büntetés mindenben megfelel a Btk.37.§-ában meghatározott céloknak, ezért sem súlyosítására sem enyhítésére nem látott indokot a másodfokú bíróság.

Mivel a vádlott bűnösségét a másodfokú bíróság lőfegyverrel visszaélés bűntettében is megállapította a szabadságvesztés-büntetés végrehajtási fokozata a

Btk.42.§ (2) bekezdés b/1. pontja értelmében fegyház. A vádlott korára, büntetlen előéletére és megromlott egészségi állapotára figyelemmel az ítélőtábla a Btk.45.§ (2) bekezdése alapján eggyel enyhébb végrehajtási fokozatot határozott meg. E kedvezmény alkalmazását indokolja az a körülmény is, hogy a vádlott német anyanyelvű, így a büntetés magyarországi végrehajtása a vádlott számára a büntetés célján túlmutató fokozott terhet jelent.

A fentiek szerint a fellebbviteli bíróság az elsőfokú bíróság ítéletét a minősítés tekintetében a Be.372.§ (1) bekezdése alapján megváltoztatta, míg egyéb törvényes rendelkezéseit a Be.371.§ (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

A másodfokú bíróság a Be.381.§ (1) bekezdése alapján kötelezte a vádlottat a másodfokú eljárásban felmerült bűnügyi költség megfizetésére, kivéve azt a költséget, mely azzal kapcsolatosan merült fel, hogy a vádlott a magyar nyelvet nem ismeri. E költségeket a Be.339.§ (2) bekezdése alapján az állam viseli.

A kiszabott szabadságvesztésbe az elsőfokú bíróság ítéletének kihirdetésétől a jogerős határozat meghozataláig a vádlott által előzetes fogvatartásban eltöltött időt a Btk.99.§ (1) bekezdése alapján a másodfokú bíróság továbbmenően beszámította.

P é c s , 2009. június 30.

Dr.Makai Lajos s.k. a tanács elnöke, Dr.Tóth Sándor s.k. előadó bíró, Dr.Túri Tamás s.k. bíró

A Somogy Megyei Bíróság B.260/2008/21. számú ítélete a Pécsi Ítélőtábla Bf.I.22/2009/6. számú ítéletében írt változtatásokkal 2009. június 30. napján jogerőre emelkedett és végrehajthatóvá vált.

.Makai Lajos s.k.
a tanács elnöke